

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	Halina Czaban (spr.)
Sędziowie	SSA Janusz Sulima SSA Jerzy Szczurewski
Protokolant	Elżbieta Niewińska

przy udziale prokuratora Bartłomieja Horby

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2023 r.

sprawy **S. P. i D. N.**

oskarżonych z art. 280 § 2 kk

z powodu apelacji obrońców oskarżonych i prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 7 września 2022 r., sygn. akt III K 107/20

I. zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego S. P. w ten sposób, że z podstawy prawnej wymiaru kary eliminuje art. 60 § 1 i 6 pkt 2 k.k. i na podstawie art. 280 § 2 k.k. wymierza mu karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności.

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałym zakresie.

III. zasądza solidarnie od oskarżonych S. P. i D. N. na rzecz pokrzywdzonego S. B. 1.200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

IV. zwalnia oskarżonych od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE , z zastosowaniem art. 423§1 a k.p.k.	
Formularz UK 2	Sygnatura akt II AKa 216/22

Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	2	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego w Białymstoku z 07.09.2022r., syg. akt III K 107/20

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść obrońca

na niekorzyść prokurator

w części

w całości

#

co do winy

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów	
---	---------------	--

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

<p>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
Lp.	Zarzut	
	<p>z apelacji obrońcy oskarżonego S. P.:</p> <p>1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, które miało istotny wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, że oskarżony S. P. swoim zachowaniem doprowadził pokrzywdzonego S. B. do stanu bezbronności, po czym wykorzystując tą sytuację dopuścił się zaboru należących do niego rzeczy, w sytuacji gdy oskarżony dopuścił się jedynie uderzania i zadawania ciosów pokrzywdzonemu i zabrał rzeczy pokrzywdzonego oddawane przez niego dobrowolnie i z własnej inicjatywy, co doprowadziło do błędnej kwalifikacji zarzucanego mu czynu i uznanie oskarżonego za winnego popełnienia przestępstwa z art. 280 § 2 k.k. w sytuacji gdy jego</p>	<p># zasadny prokuratora</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny obrońcy</p>

zachowanie wypełniało znamiona przestępstwa z art. 159 k.k. oraz z art. 278 § 1 k.k.;

2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 4, 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. wobec dowolnej, wybiórczej i sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego oceny materiału dowodowego, polegającej na przyznaniu przymiotu wiarygodności jedynie zeznaniom pokrzywdzonego z pominięciem wyjaśnień oskarżonego S. P. w zakresie dokonania zaboru przedmiotów i okoliczności w jakich do tego doszło, który w sposób logiczny i spójny opisał całą sytuację, przedstawiając swój udział w sprawie zgodnie z rzeczywistym przebiegiem, polegającym na zadaniu ciosów pokrzywdzonemu, a następnie wzięciu przedmiotów pokrzywdzonego, który sam zainicjował ich oddanie;

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zadośćuczynienia orzeczonego wobec pokrzywdzonego S. B. poprzez przyjęcie, że obrażenia jakich doznał pokrzywdzony usprawiedliwiają orzeczenie kwoty po 5000 złotych od każdego z oskarżonych w sytuacji gdy mając na względzie zaistniałe skutki pobicia kwota ta jest rażąco wygórowana i nieadekwatna do możliwości finansowych oskarżonego.

z apelacji prokuratora:

- zarzut rażącej niewspółmierności kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec S. P. (...), polegającej na

	<p>orzeczeniu wobec ww (...) kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności podczas, gdy materiał dowodowy oraz ustalone na jego podstawie okoliczności sprawy, przede wszystkim zaś stopień społecznej szkodliwości czynu zarzucanego oskarżonemu, stopień winy umyślnej, świadome i rażące lekceważenie porządku prawnego, atak na dobro prawne jakim jest życie i zdrowie człowieka, a także wzgląd na cele kary w zakresie jej oddziaływania społecznego z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych jakie kara ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego przemawiają za orzeczeniem wobec ww surowszej kary pozbawienia wolności.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p>Ad. apelacji obrońcy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - niezasadny zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, który jest zarzutem wtórnym w odniesieniu do zarzucanego naruszenia przepisów prawa procesowego z art. 7 i 410 k.p.k.; stąd też odnosząc się do zarzutu procesowego z punktu 2 apelacji wskazać trzeba, że sposób rozumowania skarżącej sprowadza się do stwierdzenia, że reguła z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. została naruszona, gdyż Sąd oparł rozstrzygnięcie na zeznaniach pokrzywdzonego, a nie na wyjaśnieniach oskarżonego, które winien był obdarzyć walorem wiarygodności; w sprawie Sąd meriti ocenił całokształt materiału dowodowego 		

ustalając stan faktyczny m.in. i w oparciu o zeznania pokrzywdzonego, ale poparte też sprawozdaniem sądowo - lekarskim na temat mechanizmu obrażeń ciała pokrzywdzonego, protokół oględzin użytego noża (k. 212 akt, dokumentacja fotograficzna), uwzględniając treść odtworzoną z pamięci zabezpieczonego telefonu pokrzywdzonego (co oddaje grozę sytuacji), a zatem twierdzenie o dobrowolności oddania rzeczy przez pokrzywdzonego sprawcom jest nieprawdziwe; materiał dowodowy dawał Sądowi I instancji podstawy do wnioskowania o winie oskarżonego za czyn z art. 280 § 2 k.k., a nie jak chciałby to widzieć skarżący; Sąd I instancji dobrze przyjął, że pokrzywdzony został doprowadzony do stanu bezbronności na skutek ataku oskarżonych, a w ciągu podejmowanych działań z użyciem przemocy, doszło do dokonania zaboru mienia, co stanowi o znamionach czynu z art. 280 § 2 k.k. z powodu używania noża w trakcie zdarzenia; wskazanie, że wyjaśnienia oskarżonego S. P. były spójne i logiczne i odzwierciedlały w całości zaistniałe zdarzenie jest nieprawdziwe;

- Sąd I instancji stwierdzał, że opis przebiegu zdarzenia co do zasadniczych elementów jest zgodny z relacją oskarżonego, ale rozwinięcie tej myśli jest przy uzasadnieniu podstawy prawnej wyroku, gdzie przebieg zdarzenia został odzwierciedlony zgodnie z dowodami ocenionymi w całości, w tym zeznaniami pokrzywdzonego jako miarodajnym materiałem dowodowym;

- zaskarżenie rozstrzygnięcia z art. 46 § 1 kk. też nie

jest skuteczne; po pierwsze w żadnym razie status materialny sprawcy nie wpływa na wysokość zadośćuczynienia; po drugie Sąd wskazał, że pokrzywdzony doznał rozległych i bolesnych obrażeń, w tym głowy, złamania trzech żeber, rozcięcia nogi, przez miesiąc „dochoził do siebie”, nie mógł pracować, a zatem wskazanie przez skarżącą, że orzeczona kwota zadośćuczynienia jest za wysoka, gdyż obrażenia fizyczne nie były tak rozległe i poważne nie odpowiada wiedzy i doświadczeniu życiowemu;

Ad. apelacji prokuratora:

- de facto zarzut rażącej niewspółmierności kary wskazywał na niezasadność zastosowania wobec S. P. instytucji nadzwyczajnego złagodzenia kary wobec ww jako sprawcy młodocianego; rzeczywiście dyrektywa z art 54 § 1 k.k. nakazuje orzekać co do kary tak, aby sprawcę przede wszystkim wychować, ale zasadnie wskazuje skarżący, że nie mogą umykać dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 § 1 i 2 k.k; ważna jest ocena stopnia winy – dolegliwość kary nie może przekraczać stopnia winy, a o stopniu winy decydują takie czynniki jak stopień rozwoju intelektualnego sprawcy, jego poziom rozwoju emocjonalnego, doświadczenia, posiadana wiedza, wiek, które to czynniki pozwalają stwierdzić, że, biorąc pod uwagę charakter czynu stopień winy oskarżonego jest wysoki; przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu bierze się pod uwagę okoliczności z art. 115 § 2 k.k

- rodzaj i charakter naruszonego dobra – naruszone zostały zdrowie, życie, mienie, a także rozmiary wyrządzonej szkody – w tym

wypadku pokrzywdzony doznał bolesnych i rozległych obrażeń, w tym głowy i twarzy, złamania trzech żeber i rozcięcia nogi; słusznie skarżący zaakcentował sposób i okoliczności popełnienia czynu – w sprawie Sąd meriti ustalił brutalny przebieg ataku, nagrywanie części zdarzenia telefonem zabranym pokrzywdzonemu, co odzwierciedla nasilenie agresywności sprawy; jeżeli chodzi o motywację sprawcy - to słusznie skarżący spostrzega, że w tej sprawie to samosąd na pokrzywdzonym z powodu wymagowanej zaszłości, a zatem nie jest to też okoliczność przemawiająca na korzyść oskarżonego; w kwestii celów zapobiegawczych i wychowawczych które kara ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego, to trzeba wskazać, że bezspornie kara powinna realizować zarówno cel społecznego oddziaływania, jak i cele zapobiegawcze i wychowawcze wobec sprawcy i proporcja tych aspektów kary zależy od okoliczności konkretnej sprawy; jednoznacznie położenie większego nacisku na osiągnięcie zadań wychowawczych i zapobiegawczych jest możliwe wtedy, gdy popełnienie przestępstwa nie wynika z demoralizacji sprawcy, a tu przez pryzmat ustalenia, że czynu dokonał oskarżony po to, aby pokrzywdzonego „nauczyć” i że czyn nie jest odstępstwem od dotychczasowej linii jego postępowania; w takiej sytuacji zastosowanie jako wiodącej dyrektywy z art. 54 par. 1 k.k. jest tożsame z pobłażaniem oskarżonemu; cechy osobowości jakie przejawiał w czasie czynu - wulgarny, agresywny (co odzwierciedla też i odczyt z pamięci telefonu H., k. 277), łatwo ulegający wybuchom złości, przy cechach intelektu bez ułomności, świadczą

o łatwości wchodzenia w konflikt z prawem, a zatem to, że zachowanie przestępne nie było zaplanowane nie jest okolicznością łagodzącą, jak zasadnie podniósł skarżący; w chwili czynu oskarżony był pod wpływem alkoholu; S. P. był już karany co obrazuje jego sposób życia przed popełnieniem czynu i to jest bardzo istotna okoliczność – karany za czyn z art. 224 § 2 k.k. w zb. z art. 226 § 1 k.k, wyrok z maja 2019r. zarządzenie wykonania kary z września 2019r., czyn przypisany w tej sprawie został popełniony w styczniu 2020r.; skarżący zasadnie wskazał, że oskarżony „deklarował” żal i skruchę; żal i skrucha nie mogą być przecenione z uwagi na rzeczywiste „przeżywane” dokonanego przestępstwa, co w toku procesu wyrażało się w negowaniu sprawstwa w zarzucanej postaci – w postępowaniu przygotowawczym w toku przesłuchania 17.06.2020r. jako podejrzany całkowicie zaprzeczył udziałowi w zdarzeniu wskazując na alibi, zaprzeczał w toku postępowania jednoznacznie kwestii dokonania nożem skaleczenia na nodze pokrzywdzonego, twierdził, że nikt pokrzywdzonego nie trzymał, nie wie skąd w jego posiadaniu znalazły się rzeczy pokrzywdzonego (były w depozycie w zakładzie karnym po przyjęciu oskarżonego do odbycia kary 20.01.2020r.), twierdził, że miała miejsce dobrowolność wydawania rzeczy, a z nagrania odtworzonego z telefonu wynika, że oskarżony zdecydowanie określał zdobyte rzeczy jako łupy - „ „ cyt. „mordo, byłem na misji patrz to” i pokazywał lewe przedramię na którym miał dwa naręczne zegarki (k. 277v), a zatem i przyznanie się i skrucha są werbalne; oskarżony w zdarzeniu miał wiodącą rolę, na co też wskazał prokurator; Sąd nie działa

w próżni i społeczny oddźwięk kary nie może zostać przy wymiarze kary zignorowany; kara ma oddziaływać na całe społeczeństwo, wszystkich, którzy dowiedzieli się o przestępstwie i wyroku, ale przede wszystkim na środowisko sprawcy, krąg osób, z którego sprawca się wywodzi; reasumując tylko i wyłącznie przez pryzmat młodości oskarżonego nie można zaakceptować wymiaru kary oskarżonemu z jej nadzwyczajnym złagodzeniem; powyższe rozważania wskazują na niezasadność rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Wniosek

z apelacji obrońcy oskarżonego:

- o zmianę wyroku w pkt. I poprzez uznanie oskarżonego za winnego udziału w pobiciu S. B. z użyciem niebezpiecznego narzędzia i przy tak przyjętych ustaleniach faktycznych uznanie za winnego popełnienia czynu z art. 159 k.k. i z uwagi na dokonanie zaboru rzeczy ruchomych stanowiących własność pokrzywdzonego uznanie go za winnego przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. oraz na podstawie art. 60 § 1 k.k., mając na względzie wiek oskarżonego oraz jego sytuację osobistą jak też cel jaki kara ma osiągnąć, zastosowanie w stosunku do niego nadzwyczajnego złagodzenia kary;

2. o zmianę orzeczenia w pkt. II poprzez zmniejszenie kwoty zadośćuczynienia na rzecz pokrzywdzonego S. B. z kwoty 5.000 złotych do kwoty 2.000 złotych.

z apelacji prokuratora:

zasadny

częściowo zasadny prokuratora

niezasadny obrońcy

<ul style="list-style-type: none"> - o zmianę wyroku poprzez orzeczenie wobec S. P. kary 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności; 		
<p>Zwiążle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - z racji niezasadności zarzutów apelacyjnych obrońcy oskarżonego, z powodów jak w odniesieniu do zarzutów wnioski apelacji nie zostały podzielone ani w całości ani w części; - słuszność zarzutu apelacji prokuratora skutkowała zamianą rozstrzygnięcia, przyczyny jak w odniesieniu do zarzutu; 		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>1.</p>		
<p>Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>		
<p>5. ROZSTRZYGNĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>		
<p>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - w zakresie winy za czyn przypisany; 		
<p>Zwiążle o powodach utrzymania w mocy</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - niezasadność zarzutów obrońcy oskarżonego, brak błędów w zakresie czynu przypisanego; 		

5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
- wyeliminowanie z podstawy prawnej wymiaru kary przepisów o nadzwyczajnym złagodzeniu kary i nowy wymiar kary pozbawienia wolności za przypisany czyn;	
Zwięźle o powodach zmiany	
- zmiana wyroku wynika z podzielenia argumentów prokuratora; orzeczona kara 3 lat pozbawienia wolności uwzględnia okoliczności wskazane w argumentacji w odniesieniu do apelacji prokuratora; jest to kara w najniższym wymiarze przewidzianym w art. 280 par. 2 k.k.; sytuacja rodzinna oskarżonego – fakt, że ma dziecko winna go motywować do jak najszybszego poddania się resocjalizacji;	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem	

szczególnej podstawy prawnej umorzenia	
4.1.	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
	O kosztach należnych z tytułu zastępstwa procesowego pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego orzeczono w oparciu o art. 627 k.p.k. w zw. z § 11 ust. 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych; o kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono w oparciu o podstawę z art. 624 § 1 k.p.k. z uwagi na sytuację majątkową i zarobkową oskarżonego;

7. PODPIS